

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

23–24 квітня 2026 року

Тези доповідей

Одеса • ОНМедУ • 2026

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

23–24 квітня 2026 року

Тези доповідей

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С91

Головний редактор:

в. о. ректора, член-кореспондент НАМН України,
професор Станіслав ШНАЙДЕР

Редакційна рада:

професор Валерія МАРІЧЕРЕДА
професор Людмила ВЕНГЕР
професор Алла ВОЛЯНСЬКА
професор Олег ГЕРАСИМЕНКО
професор Володимир ГОРОХІВСЬКИЙ
професор Ніна МАЦЕГОРА
професор Ярослав РОЖКОВСЬКИЙ
професор Олена СТАРЕЦЬ
професор Ольга ЮШКОВСЬКА
доцент Катерина НІТОЧКО

Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини для С91 здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня [Електронне видання] : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Одеса, 23–24 квітня 2026 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2026. — 132 с.
ISBN 978-966-443-142-9

У тезах доповідей міжнародної науково-практичної конференції здобувачів другого (магістерського) рівня освіти наведено матеріали учасників зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

Особливе місце у цій історії посідає Лабораторія патологічної анатомії, створена в 1946 році професором В. Ф. Войно-Ясенецьким. Це не просто структурний підрозділ — це простір, де патологія ока вивчається у тісному зв'язку з клінікою. Сучасні фахівці продовжують традицію, закладену поколіннями: навіть у часи пандемії та війни вони виконують тисячі гістологічних досліджень, аналізують бойові та мінно-вибухові травми, публікують монографії й наукові статті, зберігаючи й примножуючи спадщину великого вченого.

І сьогодні, коли ім'я Філатова внесене до Зали слави світової офтальмології, його спадщина не є музейним експонатом. Вона живе — у кабінетах лікарів, у дослідженнях молодих науковців, у поглядах людей, яким повернули здатність бачити. Живе у його інституті, у лабораторії, у кожному кроці вперед, який робить сучасна офтальмологія.

Спадщина Володимира Петровича — це світло. Світло, яке він запалив у науці й передав своїм послідовникам. Світло, яке й сьогодні дає змогу людям бачити сонце — так, як він мріяв.

Література

1. Логай І. Ніколи не кажіть «ніколи». Академік В. П. Філатов: особистість, творчі напрями, спадок. *Мистецтво лікування*. 2004. № 1. С. 90–91.

2. Зухіна Ю. М. Філатовська палітра. *Офтальмологічний журнал*. 2022. № 1. С. 73–76.

МОЛЕКУЛЯРНА ПРИРОДА ЕМОЦІЙ: НЕЙРОПЕПТИДНІ МЕХАНІЗМИ ПСИХОСОМАТИЧНИХ ВЗАЄМОДІЙ

Кравцова Софія

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Актуальність. Традиційна медицина часто розглядає розум і тіло окремо, що обмежує розуміння здоров'я. Кендес Перт (C. B. Pert) у книзі «Молекули емоцій» [1] довела: емоції — це не «чиста» абстракція, вони мають біохімічну природу. Нейропептиди — природні молекули, які виробляє організм, — циркулюють кров'ю та передають сигнали між мозком, залозами та імунною системою. Це відкриває новий погляд на психосоматику: почуття, що мають фізіологічне походження, у свою чергу, за принципом зворотного зв'язку впливають на фізіологічні процеси.

Мета роботи — розкриття нейропептидного зв'язку між емоціями та тілом, а також з'ясування практичного значення цих знань.

Матеріали та методи. На підставі порівняльного аналізу книги К. Перт «Молекули емоцій» [1], наукових статей авторки (див., наприклад, [2]) та оглядів з психонейроімунології, а також

подальшого узагальнення отриманих даних здійснено моделювання нейропептидного зв'язку між емоціями та тілом.

Результати. Перт експериментально підтвердила: рецептори до емоційних молекул є не лише в мозку, а й у клітинах імунної системи. Вона вперше візуалізувала опіатний рецептор за допомогою радіоактивно мічених лігандів — це довело, що рецептори реально існують і розподілені по всьому тілу, а не лише в мозку. Згодом було відкрито ендogenous ліганди — ендорфіни та енкефаліни — які діють на ті самі рецептори, що й опіати, але виробляються самим організмом. Це пояснює, чому емоційні стани (радість, спокій, стрес) впливають на фізіологічні процеси: кожна емоція активує певний профіль нейропептидів, які зв'язуються з рецепторами на клітинах імунної системи, впливаючи на їхню активність. Також встановлено, що: (1) стрес змінює хімічний баланс, послаблюючи імунітет; (2) позитивні емоції стимулюють вироблення «молекул благополуччя», які посилюють захисні сили організму; (3) практики дихання, медитації та усвідомленості, впливаючи на біохімічні процеси, змінюють і емоційний стан. Перт підкреслює, що фізичні відчуття відображають глибинні переживання.

Висновки. Емоції мають молекулярну основу і є ключем до розуміння єдності розуму та тіла. Знання про нейропептиди дають змогу: (1) пояснити, чому психологічний стан впливає на перебіг хвороб; (2) обґрунтувати нефармакологічні методи (медитація, робота з тілом, дихальні вправи) як науково доведені способи підтримки здоров'я; (3) розвивати інтегративний підхід, де лікування враховує як біохімічні властивості, так і емоційний досвід пацієнта. Майбутні дослідження мають вивчати, як свідомість може цілеспрямовано змінювати біохімічну процесуальність для профілактики та зцілення.

Література

1. Pert C. B. *Molecules of Emotion: Why You Feel the Way You Feel*. Scribner, 1997. 368 p.

2. Pert C. B., Ruff M. R., Weber R. J., Herkenham M. *Neuropeptides and their receptors: a psychosomatic network*. *Journal of Immunology*. 1985. Vol. 135, № 2 (Suppl.). P. 820–826.

ПОКЛИКАННЯ І РИЗИК — ЩО ВПЛИВАЄ НА ПРОФЕСІЙНУ ІДЕНТИЧНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ-МЕДИКІВ

Нігрецкул Віталій

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Актуальність. Щороку тисячі вступників обирають професію і навчальний заклад. І вже шостий рік поспіль вступ до закладів вищої

медичної освіти відбувається в умовах непередбачуваної ситуації, пов'язаної з пандемією і воєнними подіями. У зв'язку з цим актуальним є дослідження набуття професійної ідентичності здобувачами-медиками.

Мета. З'ясувати ставлення здобувачів спеціальності «Медицина» до факту ризику під час виконання професійних обов'язків.

Матеріали і методи. У дослідженні використані відомості, отримані в результаті анкетування здобувачів 1-го курсу (n=143) медичного факультету Одеського національного медичного університету. Збір даних проходив у листопаді 2024 р. за допомогою анкети Google Forms (автори — доц. Уварова О. О., Нігрецкул В. В.).

Результати. Майже половина респондентів (46,9 % (67 осіб)) на питання «Чи відчуваєте ви, що бути лікарем це ваше покликання» відповіла «так» і 32,2 % (46 осіб) — «скоріше так», для 17,5 % (25 осіб) було «важко відповісти», 2,8 %

(4 особи) відповіли «скоріше ні», 0,7 % (1 особа) — «ні». Варіанти відповідей на питання «Чи викликало у вас тривогу під час вибору професії лікаря розуміння можливості у майбутньому виконувати свої професійні обов'язки під час епідемії» не показали значної різниці між собою: 20,3 % (29 осіб) «так», 11,9 % (17 осіб) — «скоріше так», 18,2 % (26 осіб) — «важко відповісти», 27,3 % (39 осіб) — «скоріше ні», 22,4 % (32 особи) — «ні». Звертають увагу показники щодо наявності тривоги під час вибору професії через можливість як медичні працівники брати участь у військових діях. Більша частина здобувачів замислюється над цим: 28 % (40 осіб) відчували тривогу, 17,5 % (25 осіб) — скоріше відчували, для 20,3 % (29 осіб) було важко відповісти на це питання, 23,1 % (33 особи) не відчували тривоги, 11,2 % (16 осіб) — скоріше ні. Лише 5 осіб висловили свою шкоду щодо обрання медичної професії, 70,7 % (101 особа) схиляються до правильності свого вибору, але є 25,9 % (37 осіб), яким було на той момент важко відповісти на це питання. Серед останніх можуть бути ті, хто у подальшому полишить професію. Але, принаймні, на той момент відповіді на питання «Чи плануєте ви продовжити навчання в медичному університеті» були такі: 81,1 % (116 осіб) — «так», 11,9 % (17 осіб) — «скоріше так», 6,3 % (9 осіб) — «важко відповісти», 0,7 % (1 особа) — «скоріше ні». Категоричного «ні» не було.

Висновки. Більшість респондентів сприймають медицину як покликання, що свідчить про формування професійної ідентичності вже на першому курсі. Епідемічні ризики суттєво не вплинули на вибір спеціальності, тоді як воєнні ризики викликають більшу тривогу. Переважна більшість здобувачів планує продовжувати навчання, але факт невизначеності щодо правиль-

ності професійного майбутнього зумовлює ЗВО надавати педагогічну підтримку.

ПРАКТИЧНІСТЬ РАННЬОЇ МЕДИЧНОЇ ЛАТИНИ ТА РОЛЬ МОНАСТИРІВ У ЗБЕРЕЖЕННІ МЕДИЧНОЇ ТРАДИЦІЇ

Рижков Михайло

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Історія медичної термінології свідчить, що латина стала основою професійної мови лікарів не випадково, її структура виявилася придатною для точного опису клінічних ситуацій і передачі лікарських знань. Дослідження практичних витоків та механізмів збереження термінології в середньовічну добу допомагає глибше зрозуміти формування сучасної міжнародної номенклатури.

Метою дослідження є визначення функціональних особливостей ранньої латини як мови лікарської практики та з'ясування ролі монастирських освітніх осередків у збереженні й передачі медичних знань.

Медична латина сформувалася не як штучно створена наукова система, а як мова щоденної лікарської практики. Її лексичний склад створювався поступово — разом із розвитком діагностики, лікувальних методик і потребою точно зафіксувати стан пацієнта. Саме тому більшість термінів відрізнялися чіткістю значень. Такі слова, як *fractura* або *ulcus*, слугували своєрідними професійними маркерами, які були зрозумілі медикам незалежно від їхнього походження чи мовних особливостей. Стислість і структурована логіка мали практичну користь: записи займали менше часу, інформація передавалася швидше, а ймовірність неточностей у призначеннях зменшувалася. Саме ці риси сприяли тому, що латина поступово набула статусу загальної мови медицини.

Також її формування безпосередньо пов'язане зі спадщиною античної науки. Значний вплив мали праці Гіппократа та Галена, які спочатку писали грецькою мовою, але згодом були перекладені латинською. Особливе значення мала праця *De Medicina* Авла Корнелія Цельса, яка стала однією з перших систематизованих латиномовних медичних текстів. І ось саме завдяки перекладацькій традиції відбулося закріплення таких понять: *inflammatio*, *morbis*, *diagnosis* і тощо.

Після занепаду античних освітніх центрів важливу роль у збереженні та поширенні медичних знань почали відігравати монастирі, які стали осередками книжної культури та навчання. У їхніх скрипторіях переписували медичні трактати, створювали тематичні добірки уривків і пояснювальні списки термінів, що фактично виконували функцію навчальних матеріалів. Завдяки цій копійчій роботі вдалося зберегти не тільки зміст

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК INDEX

- Алексеев Владислав 45, 93
Аппак Олександра 3, 14
Арабаджи Дмитро 21, 31
Атакішієв Єлван
Елман огли 103
- Балануца Ольга 45
Басалюк Олександра 4
Березюк Яна 72
Бистриця Едуард 73
Білан Марія 73
Білоусова Софія 111
Бондаренко Михайло 74
Борисов Володимир 4
Борщ Діана 55, 111
Будилко Світлана 22
- Вакуленко Аліна 68
Варламова Тетяна 14, 15
Вастьянова Лада 23
Ветєва Вікторія 46
Велікова Марія 95, 101
Вовчик Алла 102
Волошина Каріна 5
- Гангурян Ілля 23
Гарновді Катерина-Лілія 33
Гевко Катерина 75
Гіносян Нарек 106
Глібко Вікторія 75, 87
Гребньова Кира 90
Гресько Ірина 54
Гудь Агнеса 12
Гулям Лала 90
Гурська Юлія 76
- Данильчук Єлизавета 6
Дембицька Анастасія 24
Дибалін Ігор 36
Дикун Георгій 24
Димитрашко Іван 76
Добровольська Анастасія 37
Донцов Роман 52
Доскочинська Вікторія 38
Дроженко Марія 96
- Еберле Данило 39
- Жекова Влада 40
Жумайло Валерія 97
Жуньоко Олександр 47
- Захаров Митридат 47
Золотухіна Катерина 106
- Іванова Софія 12, 92, 97
Ігнатєва Анна 69, 114
Ісмаїлова Маріанна 25
- Казани Данііл 104
Каріх Валерія 94
Кассич Дар'я 29
Кіраль Анастасія 34
Кіриєнко Анастасія 77
Климанова Олена 98
Коваленко Єлизавета 20
Коваль Анна 78
Когаєва Луїза 40
Козак Анна 47, 48
Козак Роман 102
Козловська Ірина 114
Комарницька Єлизавета 106
Комарницька Христина 34
Корейша Марія 41
Кравцова Софія 7
Крайцер Ігор 20
Крамар Анна 79
Крантова Марія 94
Крикун Софія 55, 56
Крисюкевич Олег 79
Кришина Артем 69
Кузьмін Ярослав 48
Куликова Олександра 26
- Левіна Олена 23, 49
Листрова Валерія 13
Литвиненко Анастасія 57, 84
Лівандовська Єлизавета 113
Лозоватська Вероніка 42
Льода Вероніка 109
- Магас Катерина 70
Мадяр Микола 34, 36
Майданець Олександра 69
Малайко Сергій 114
Малишева Анастасія 50
Мандражи Олена 51
Матюшенко Софія 6, 16
Машківська Софія 101
Меняйлiк Ксенія 42
Мийня Мілана 80, 99
Міндак Анастасія 118
Мовчан Марія 27
Моргун Анна 83
Моргунова Єлизавета 101
Мунтяну Анастасія 80
Мякішев Олег 58, 59
- Наніш Ігор 60
Непряхіна Софія 110
Нігрецкул Віталій 7
Нікуліна Марія 20
Ніц Поліна 23
- Оболенський Олексій 107
Обуховська Аміна 109
Оверчук Аліна 51, 101
Овчарова Анастасія 99, 115
Онуфрійчук Дар'я 70
Орловська Ліна 61
Осмоловська Ірина 81
Остапенко Олексій 17
- Парфентєв Богдан 27
Парфентєва Руслана 27
Пастухов Олександр 82
Пелехович Єлизавета 32
Пеліван Христина 52, 61, 62
Перелигіна Єва 83
Періжок Надія 28
Перчик Анастасія 62, 86
Пилипенко Дмитро 63, 64
Пілгович Єва 103
Піньковський Михайло 104
Пожарова Анна 29
Поп Тетяна 35